

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

03 грудня 2018 року

м. Київ

№ 134

**Про затвердження Правил визначення платіжних
ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових
монет національної валюти України**

Відповідно до статей 7, 15, 33 – 35, 38, 39 та 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення взаємовідносин між банками в Україні, юридичними особами, фізичними особами під час приймання та видачі банкнот, розмінних і обігових монет національної валюти України за всіма видами платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви, для переказів та обміну Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України, що додаються.

2. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Правління Національного банку України від 23 жовтня 2013 року № 422 “Про затвердження Правил визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України”, зареєстровану в Міністерстві юстиції України 13 листопада 2013 року за № 1942/24474.

3. Департаменту грошового обігу (Зайченко В. П.) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Холода С. В.

5. Постанова набирає чинності з 02 січня 2019 року.

Голова

Я. В. Смолій

Інд. 50

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
03 грудня 2018 року № 134

Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот,
розмінних та обігових монет національної валюти України

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають платіжні ознаки банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України [далі – банкноти (монети)] та критерії, за якими вони можуть використовуватися фізичними особами, юридичними особами, банками (філіями, відділеннями) (далі – банки), небанківськими фінансовими установами, національним оператором поштового зв'язку під час приймання, оброблення та видачі банкнот (монет) за всіма видами платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви, для переказів та обміну.

2. У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

1) банкноти (монети), виведені з обігу, – банкноти (монети) відповідного зразка (року виготовлення), які з дати, оголошеної Національним банком України (далі – Національний банк), не є законним засобом платежу;

2) банкноти (монети) з дефектами виробника – банкноти (монети), що не відповідають затвердженому зразку:

банкноти з будь-якими відхиленнями від зразка, допущеними під час виготовлення (часткова відсутність графічних зображень, відсутність однієї або кількох фарб, серійних номерів, відсутність або неправильне розміщення водяних знаків або захисних стрічок, невідповідність водяних знаків або захисних стрічок номіналу);

монети зі зміщеними зображеннями, перевернутим зображенням реверсу щодо аверсу, тріщинами, відколами;

3) вилучення з обігу банкнот (монет) – банківська операція, під час якої банкноти (монети) переводяться до категорії неплатіжних або сумнівних;

4) елемент захисту – певна ознака банкнот (монет), надана їм під час виготовлення з метою захисту та ускладнення їх підроблення і призначена для ідентифікації банкнот (монет);

5) навмисно пошкоджені з метою вчинення кримінального правопорушення банкноти – неплатіжні банкноти, виготовлені шляхом комбінування та склеювання неплатіжних частин від різних справжніх банкнот з метою подальшого збуту;

б) неплатіжні банкноти (монети) – справжні банкноти (монети), що не можуть використовуватися за всіма видами платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для переказів у зв'язку з набуттям у процесі обігу або неналежного зберігання ознак зношення та пошкодження, які не відповідають установленим Національним банком критеріям, а також навмисно пошкоджені з метою вчинення кримінального правопорушення банкноти; банкноти (монети), які виведені Національним банком з обігу; зразки банкнот; банкноти, погашені штампами та/або написами; монети, що мають механічні пошкодження (погнуті, надпиляні, з отворами та слідами видалення металу) та на яких повністю відсутні зображення аверсу, реверсу та гурту;

7) ознаки підроблення банкноти (монети) – способи відтворення елементів дизайну та/або захисту, які відрізняють підроблену банкноту (монету) від справжньої;

8) підроблені банкноти (монети) – імітації справжніх банкнот (монет), що виготовлені будь-яким способом, уключаючи промисловий, усупереч установленому законодавством України порядку.

До підроблених банкнот також належать:

перероблені банкноти, на яких будь-яким способом (наклеюванням, малюванням, друкуванням) змінені елементи дизайну, зображення, що визначають номінал, рік затвердження/виготовлення зразка, банк-емітент та інші реквізити, і які за зовнішнім виглядом можуть бути сприйняті як справжні банкноти;

сувенірні чи рекламні вироби, за дизайном схожі на банкноти, на яких видалені та/або приховані написи, що позначають сувенірні чи рекламні вироби, та імітовані окремі елементи захисту справжніх банкнот;

банкноти, складені з частин від справжніх та підроблених банкнот;

банкноти, складені з частин від справжніх банкнот, сувенірних чи рекламних виробів, за дизайном схожих на банкноти, та/або смуг звичайного паперу, з метою подальшого збуту через платіжні пристрої;

9) платіжні банкноти (монети) – справжні банкноти (монети), що за встановленими Національним банком критеріями можуть використовуватися за всіма видами платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви, для переказів та обміну;

10) спеціальний розчин – розчин з певними фізико-хімічними характеристиками (характерний колір, флуоресценція в ультрафіолетовому та поглинаючі властивості в інфрачервоному діапазонах випромінювання, стійкість до розчинників та хімічних реактивів), який використовується в спеціалізованих пристроях для зберігання валютних цінностей (далі – спецпристрій для зберігання цінностей) та забруднює банкноти в разі спроби неправомірного заволодіння ними, що унеможливує подальше використання таких банкнот;

11) справжні банкноти – введені в обіг Національним банком як законний засіб платежу паперові грошові знаки, що мають установлені розміри, дизайн, елементи захисту та на яких зазначені реквізити (номінал, рік виготовлення, серійний номер);

12) справжні розмінні та обігові монети – введені в обіг Національним банком як законний засіб платежу металеві грошові знаки, що мають установлені форму, технічні характеристики, розміри, у яких розрізняють аверс, реверс, на яких зображені малий Державний Герб України, номінал, найменування держави, логотип Банкотно-монетного двору Національного банку України, рік виготовлення та обріз (гурт);

13) сумнівні банкноти (монети) – банкноти (монети), справжність або платіжність яких викликає сумнів, а також ті, що мають ознаки їх можливого підроблення, до проведення їх дослідження та складання Національним банком акта про дослідження сумнівних банкнот (монет).

Інші терміни в цих Правилах уживаються в значеннях, визначених законодавством України та нормативно-правовими актами Національного банку.

3. Національний банк розсилає банкам плакати/буклети з описом банкнот (монет) та оприлюднює на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку їх електронну версію під час уведення в обіг банкнот (монет) нового зразка, а також у разі внесення змін до їх дизайну або захисту від підроблення.

Банки, небанківські фінансові установи, національний оператор поштового зв'язку в разі потреби для виготовлення плакатів/буклетів з описом банкнот (монет) використовують їх електронну версію, розміщену на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

4. Національний банк розсилає зразки банкнот разом з буклетами з описом банкнот під час уведення в обіг банкнот нового зразка:

1) правоохоронним органам;

2) органам державної влади та іншим державним органам за їх зверненням;

3) центральним зарубіжним банкам.

II. Визначення платіжних ознак та критерії обміну банкнот (монет)

5. Банкноти (монети), які не мають ознак зношення і пошкодження, а також з ознаками зношення і пошкодження в межах критеріїв та за умов, визначених пунктами 8, 9, 11 розділу II цих Правил, належать до платіжних.

Банкноти (монети) платіжні поділяються на:

1) придатні до обігу;

2) не придатні до обігу.

6. Банкноти (монети), які за дизайном і елементами захисту повністю відповідають зразкам та описам, наведеним на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку, і під час обігу не набули ознак зношення та пошкоджень, визначених у пунктах 8, 9, 11 розділу II цих Правил, належать до придатних до обігу банкнот (монет).

На монетах допускається незначна зміна кольору, корозія та/або забруднення у вигляді локальних плям, дрібних крапок, дрібні механічні пошкодження у вигляді подряпин та вм'ятин, незначне спотворення елементів дизайну в результаті дії агресивного середовища.

Банки, небанківські фінансові установи, національний оператор поштового зв'язку зобов'язані без будь-яких обмежень видавати придатні до обігу банкноти (монети) фізичним та юридичним особам.

Фізичні та юридичні особи зобов'язані без будь-яких обмежень приймати придатні до обігу банкноти (монети) за всіма видами платежів та для переказів, а банки, небанківські фінансові установи, національний оператор поштового зв'язку, також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви.

7. Банкноти (монети) не придатні до обігу поділяються на:

1) зношені банкноти (монети);

2) значно зношені банкноти;

3) банкноти (монети) з дефектами виробника.

Банки, небанківські фінансові установи, національний оператор поштового зв'язку зобов'язані під час приймання банкнот (монет) перевіряти їх на відповідність ознакам, визначеним пунктами 8, 9, 11 розділу II цих Правил.

8. До зношених банкнот належать банкноти, які мають одну або більше з таких ознак зношення або пошкодження:

1) потертості, часткова втрата фарби на зображеннях, розпушення паперу, втрата папером жорсткості;

2) загальне або локальні забруднення, плями та написи (уключаючи видимі в ультрафіолетових променях), площа кожного з яких менше або дорівнює 400 мм^2 , колір яких контрастує з кольором навколишнього зображення або навколишньої незадрукованої ділянки банкноти (за винятком банкнот, забруднених спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей та банкнот, пошкоджених під час надзвичайного режиму);

3) наявність відбитків штампів/печаток, площа кожного з яких менше або дорівнює 400 мм^2 , включаючи видимі в ультрафіолетових променях, крім штампів та/або написів про погашення;

4) надриви або надрізи довжиною кожний понад 5 мм, що можуть бути склеєні прозорою клейкою полімерною або за допомогою клею паперовою стрічкою завширшки не більше ніж 10 мм у спосіб, який би не призводив до склеювання сусідніх банкнот у корінці;

5) отвори та проколи, відірвані краї або кути, площа кожного з яких більша ніж 10 мм^2 .

9. До зношених монет належать монети, що мають пошкодження (зміна кольору, оплавлення, травлення, спотворення елементів дизайну), що не перешкоджають визначенню номіналу монети та на яких частково збережені зображення аверсу, реверсу та гурту монети.

10. Юридичні особи зобов'язані без будь-яких обмежень приймати зношені банкноти (монети) за всіма видами платежів та для переказів, а банки, небанківські фінансові установи, національний оператор поштового зв'язку також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви.

Банки зобов'язані без будь-яких обмежень приймати від фізичних та юридичних осіб зношені банкноти (монети) для обміну на придатні до обігу банкноти (монети).

11. До значно зношених банкнот належать банкноти, що мають одну або більше суттєвих ознак зношення або пошкодження (незалежно від наявності ознак зношення, зазначених у пункті 8 розділу II цих Правил).

Ознаками значного зношення або пошкодження є:

1) банкноти з утраченими частинами та/або з отворами (дірками), що зберегли цілу частину банкноти, площа якої не менше ніж 55 % її початкової площі;

2) банкноти, розірвані (розрізані) на дві частини, на яких збереглись обидва однакові серійні номери, і загальна площа цих частин є не меншою, ніж 55 % початкової площі банкноти;

3) банкноти, складені (склеєні) з двох суміжних частин різних банкнот одного номіналу та дизайну, якщо одна з частин має не менше ніж 50 % початкової площі, а загальна площа двох частин становить не менше ніж 100 % початкової площі банкноти;

4) загальне або локальні забруднення, плями, написи, (уключаючи видимі в ультрафіолетових променях) площею кожні понад 400 мм², колір яких контрастує з кольором навколишнього зображення або навколишньої незадрукованої ділянки банкноти (за винятком банкнот, забруднених спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей та банкнот, пошкоджених під час надзвичайного режиму);

5) наявність відбитків штампів/печаток площею понад 400 мм², включаючи видимі в ультрафіолетових променях, крім штампів та/або написів про погашення;

6) банкноти, які в ультрафіолетових променях мають флуоресценцію по всій площині банкноти внаслідок забруднення (за винятком банкнот, забруднених спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей та банкнот, пошкоджених під час надзвичайного режиму);

7) банкноти, оброблені спеціальними хімічними реактивами під час проведення оперативних заходів чи слідчих дій;

8) банкноти, склеєні з порушенням вимог, установлених підпунктом 4 пункту 8 розділу II цих Правил, що перешкоджає їх обробленню на автоматизованих системах оброблення банкнот;

9) банкноти, розірвані (розрізані) на дві частини, на яких відсутній хоча б один серійний номер, і загальна площа цих частин є не меншою, ніж 55 % початкової площі банкноти;

10) банкноти, розірвані (розрізані) на три або більше частин, включаючи склеєні, якщо не менше ніж 55 % загальної площі частин, що залишилися, безумовно належать одній банкноті;

11) банкноти, пошкоджені під час надзвичайного режиму – банкноти пошкоджені відповідно до умов нормативно-правового акта з питань організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі в редакції, що діяла під час такого надзвичайного режиму (у разі наявності відповідних документів банку

та/або правоохоронних органів чи суду щодо необхідності обміну таких банкнот);

12) заламіновані банкноти;

13) банкноти, пошкоджені вогнем, водою, різними рідинами або хімікатами (за винятком банкнот, забруднених спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей та банкнот, пошкоджених під час надзвичайного режиму), які спричинили флюоресценцію, деструкцію та обвуглення паперу на окремих ділянках або по всій площі банкноти, якщо разом з пошкодженими ділянками збереглося не менше ніж 55% її початкової площі;

14) банкноти, забруднені хімічними та радіоактивними речовинами, будь-якими токсичними органічними субстанціями, що впливають або за певних умов можуть негативно впливати на здоров'я людини;

15) банкноти, забруднені спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей (у разі наявності відповідних документів банку та/або правоохоронних органів чи суду щодо необхідності обміну таких банкнот).

Для визначення загальної площі банкноти, що збереглася, застосовується сітка для визначення загальної збереженої площі банкноти (додаток 1).

12. Банки зобов'язані без будь-яких обмежень приймати від фізичних та юридичних осіб для обміну на придатні до обігу банкноти, а також за всіма видами платежів для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для переказів банкноти, які не мають ознак підроблення та мають ознаки значного зношення або пошкодження, зазначені в підпунктах 1–8 пункту 11 розділу II цих Правил.

13. Банки зобов'язані вилучати і передавати як сумнівні для проведення досліджень до Національного банку відповідно до вимог нормативно-правового акта Національного банку з питань ведення касових операцій банками в Україні:

1) банкноти з ознаками значного зношення або пошкодження, зазначені в підпунктах 9–12 пункту 11 розділу II цих Правил;

2) банкноти (монети) з дефектами виробника.

Національний банк за результатами досліджень оформляє акт, на підставі якого банкноти (монети) можуть бути визнані платіжними, платіжними з дефектами виробника, неплатіжними, навмисно пошкодженими з метою вчинення кримінального правопорушення, пошкодженими під час надзвичайного режиму чи підробленими.

Національний банк не відшкодовує підроблені та неплатіжні банкноти (монети).

14. Національний банк приймає від фізичних та юридичних осіб за заявою (додаток 2) банкноти, зазначені в підпунктах 13–14 пункту 11 розділу II цих Правил.

Банкноти, зазначені в підпункті 14 пункту 11 розділу II цих Правил, приймаються тільки в разі наявності документа про проведення дезінфекції та/або дезактивації банкнот, наданого установою (особою), на яку відповідно до законодавства України покладено функції щодо їх проведення.

Пред'явнику банкнот не рекомендується самостійно порушувати цілісності групи склеєних банкнот, якщо пошкодження двох або більшої кількості банкнот призвело до їх склеювання (спікання).

Національний банк у присутності пред'явника банкнот робить фотографію (ксерокопію) значно пошкодженої банкноти та/або фотографії видів зверху і збоку значно пошкодженої групи банкнот, пред'явлених до Національного банку, обстежує зазначені банкноти та складає акт про обстеження значно пошкоджених банкнот (додаток 3).

Національний банк у присутності пред'явника банкнот обмінює банкноти, збережена площа цілої частини яких разом з пошкодженими ділянками дорівнює або більше 55 % початкової площі банкноти (якщо немає сумніву щодо їх справжності).

Банкноти, збережена площа цілої частини яких разом з пошкодженими ділянками менше 55 % початкової площі банкноти, надсилаються до Департаменту грошового обігу Національного банку для дослідження на підставі заяви, довідки про вилучення (прийняття) банкнот (монет) для дослідження, форма якої встановлена нормативно-правовим актом Національного банку з питань ведення касових операцій банками в Україні, та акта про обстеження значно пошкоджених банкнот.

15. Уповноважені банки, щодо яких Правління Національного банку прийняло рішення про надання їм повноважень на зберігання запасів готівки Національного банку (далі – уповноважені банки), зобов'язані приймати від фізичних та юридичних осіб банкноти, зазначені в підпунктах 13–14 пункту 11 розділу II цих Правил, у разі відсутності в регіоні підрозділу грошового обігу Національного банку.

Уповноважені банки не обстежують такі банкноти, пакують їх з максимальним збереженням цілісності (для уникнення забруднення перерахування та/або пакування таких банкнот доцільно здійснювати в захисних латексних рукавичках або за допомогою пінцета) та передають як сумнівні для проведення досліджень до Департаменту грошового обігу Національного банку разом із заявою та довідкою про вилучення (прийняття) банкнот (монет) для дослідження.

16. Національний банк має право обмінювати банкноти без ознак підроблення, які втратили платіжні ознаки внаслідок пожежі, катастрофи, іншого нещасного випадку чи стихії, а також побутового пошкодження, та які прийняті

Національним банком/уповноваженими банками відповідно до пунктів 14, 15 розділу II цих Правил.

17. Банки зобов'язані вилучати банкноти, забруднені спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей, які надходять під час приймання готівки від фізичних і юридичних осіб або надійшли від інкасованої виручки та передавати їх для проведення розслідувань та відповідних досліджень до правоохоронних органів.

Національний банк здійснює обмін справжніх банкнот, забруднених спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей, тільки банкам та юридичним особам, які використовують спецпристрій для зберігання цінностей, за умови надання ними відповідних документів щодо їх використання, а також документів правоохоронних органів чи суду щодо цих банкнот (за наявності).

18. Банки зобов'язані вилучати банкноти, пошкоджені під час надзвичайного режиму, які надходять під час приймання готівки від фізичних і юридичних осіб або надійшли від інкасованої виручки та передавати їх як сумнівні для проведення відповідних досліджень до Національного банку.

Національний банк:

1) інформує правоохоронні органи про банкноти, визнані за результатами дослідження пошкодженими під час надзвичайного режиму;

2) зберігає банкноти, визнані пошкодженими під час надзвичайного режиму, до їх передавання в установленому порядку правоохоронним органам для проведення відповідних розслідувань;

3) здійснює обмін справжніх банкнот, пошкоджених під час надзвичайного режиму, тільки банкам, які мають розпорядження Національного банку про пошкодження банкнот разом із актом про таке пошкодження та у тому вигляді, як вони були пошкоджені банком (без склеювання розрізаних або розірваних частин).

19. Банки зобов'язані здійснювати обмін не придатних до обігу банкнот (монет), які прийняті відповідно до пунктів 10, 12 розділу II цих Правил, безкоштовно.

Банки не мають права видавати фізичним та юридичним особам не придатні до обігу банкноти (монети).

Національний банк без будь-яких обмежень приймає від банків не придатні до обігу банкноти (монети).

20. Юридичні особи не мають права приймати неплатіжні банкноти (монети) за всіма видами платежів та для переказів, а банки, небанківські фінансові установи, національний оператор поштового зв'язку також для

зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для обміну на придатні до обігу банкноти (монети).

Виняток становлять лише банкноти (монети), виведені Національним банком з обігу. Банки зобов'язані обмінювати такі банкноти (монети), виведені Національним банком з обігу, якщо вони відповідають вимогам, установленим пунктами 6, 8, 9, 11 розділу II цих Правил, на придатні до обігу банкноти (монети) протягом строку та в порядку, визначеному Національним банком.

Банкноти (за винятком банкнот, забруднених спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей та банкнот, пошкоджених під час надзвичайного режиму) і монети, визнані неплатіжними за результатами досліджень, проведених Національним банком, повертаються банком пред'явнику на його вимогу протягом шести місяців з дня їх прийняття для дослідження. Після закінчення цього строку та відсутності запиту Національний банк знищує неплатіжні банкноти (монети).

III. Обов'язки банку під час операцій з приймання банкнот (монет)

21. Банк зобов'язаний приймати від фізичних та юридичних осіб банкноти (монети) за всіма видами платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви, для переказів та обміну, якщо немає сумніву щодо їх справжності та платіжності.

Банк зобов'язаний:

1) визначати на банкнотах, які втратили частину та/або розірвані (розрізані) на дві частини, загальну площу банкноти, що залишилася;

2) у розрізаних (розірваних) на дві частини банкнотах перевіряти наявність обох однакових серійних номерів.

Банк, визнавши зношену/пошкоджену банкноту платіжною, з одного боку проставляє напис (відбиток штампа) "до обміну" із зазначенням загальної площі банкноти, що залишилася (у відсотках), дати, підпису та відбиток іменного штампа (код) працівника.

22. Банк зобов'язаний:

1) вилучати з обігу і передавати до Національного банку для дослідження та прийняття висновку банкноти (монети), що викликали сумнів банку щодо справжності та платіжності;

2) за бажанням фізичних та юридичних осіб, на підставі заяви, форма якої встановлена нормативно-правовим актом з питань ведення касових операцій банками в Україні, вилучати з обігу і передавати до Національного банку для досліджень та прийняття висновку банкноти (монети), що викликали сумнів щодо справжності та платіжності;

3) надавати фізичним та юридичним особам, письмово або в усній формі, за їх бажанням роз'яснення щодо встановленого порядку обміну зношених банкнот (монет).

Банк не передає до Національного банку для досліджень сувенірні чи рекламні вироби за дизайном схожі на банкноти, на яких не імітовані елементи захисту справжніх банкнот.

Директор Департаменту
грошового обігу

В. П. Зайвенко

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Голови
Національного банку України
_____ С. В. Холод

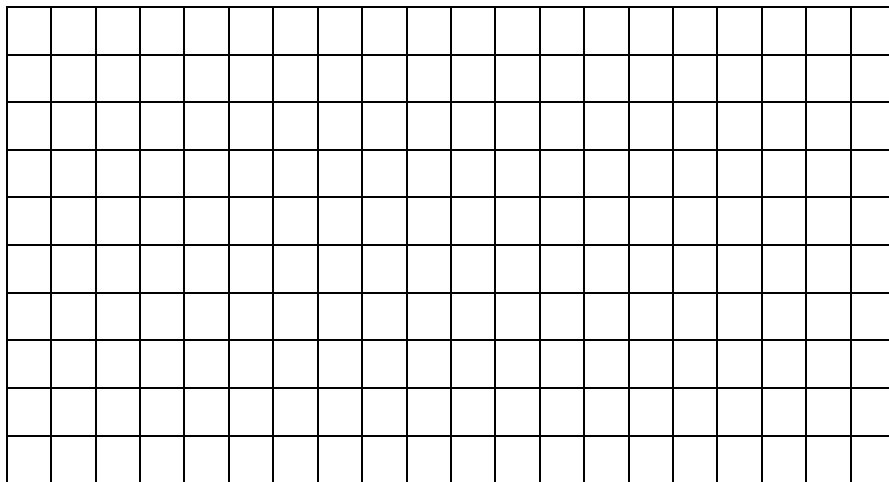
(підпис)

“ ___ ” _____ 2018 року
(дата)

Додаток 1
до Правил визначення платіжних ознак та
обміну банкнот, розмінних та обігових
монет національної валюти України
(пункт 11 розділу II)

Сітка для визначення загальної збереженої площі банкноти

1. Сітка для визначення загальної збереженої площі банкноти (далі – сітка) має таке зображення:

2. Сітка містить 20 клітинок за довжиною та 10 клітинок за шириною зразка відповідної банкноти та наноситься на папір (для зручності бажано прозорий).

3. Банкнота або її частини розміщуються на сітці зворотним боком до неї. Збережені краї і кути банкноти мають збігатися з відповідними краями і кутами сітки, а краї розривів та елементи зображень однієї частини банкноти – з відповідними краями розривів та елементами зображень інших її частин (не накладаючись одна на одну). Для полегшення дослідження дуже пошкодженої банкноти (наприклад, якщо повністю втрачена частина, що безпосередньо межувала із збереженою частиною) під сітку, нанесену на прозорий папір, можна підкласти зразок відповідної банкноти.

4. Перераховуються ті клітинки, які пошкоджена банкнота не закриває (Н1), і ті, що закриваються її краями частково, більшою чи меншою мірою (Н2). Отвори на банкноті до уваги не беруться. Загальна площа пошкодженої банкноти, що збереглася (%), розраховується так: $(200 - Н1 - 0,5Н2) : 2$. Отримане число округлюється до цілого.

Якщо загальна площа пошкодженої банкноти, що збереглася, не менша, ніж 55 %, то ця банкнота (за наявності інших платіжних ознак) є платіжною.

Додаток 2
до Правил визначення платіжних ознак та
обміну банкнот, розмінних та обігових
монет національної валюти України
(пункт 14 розділу II)

[Департамент грошового обігу Національного банку
України (назва відділу) або найменування та
місцезнаходження уповноваженого банку]

(найменування юридичної особи або прізвище,
ім'я, по батькові фізичної особи – пред'явника
пошкоджених банкнот)

(місцезнаходження юридичної особи або місце

проживання фізичної особи, контактний телефон)

Заява

1. Прошу прийняти для дослідження пошкоджені банкноти національної
валюти в кількості _____ шт. на суму*

_____ (цифрами) _____ (словами) _____) грн,

№ з/п	Номінал банкнот**	Реквізити банкнот***	
		рік	серійний номер
1	2	3	4

2. Ситуація, унаслідок якої здійснено пошкодження банкнот:

3. Зазначаю реквізити для перерахування суми платіжних банкнот****:

- 1) найменування банку;
- 2) код (МФО);
- 3) код банку (ЄДРПО);
- 4) номер рахунку банку;
- 5) номер карткового рахунку;
- 6) ПН (ідентифікаційний податковий номер).

4. Додаток (у разі наявності):

(довідка про пожежу, катастрофу,

виникнення іншої ситуації)

(підпис пред'явника)

(дата)

5. Прийняв _____

(посада працівника Національного банку
України або уповноваженого банку)

(підпис)

(прізвище,
ініціали)

* Кількість та сума банкнот зазначаються в разі можливості їх визначення або зазначається причина, унаслідок якої неможливо визначити кількість та суму (склеювання, спікання). За погодженням з клієнтом сума та кількість банкнот можуть визначатися в умовній оцінці.

** Номінал банкнот зазначається в разі можливості його визначення.

*** Реквізити банкнот зазначаються в разі можливості їх визначення.

**** За бажанням клієнта.

Додаток 3
до Правил визначення платіжних ознак та
обміну банкнот, розмінних та обігових
монет національної валюти України
(пункт 14 розділу II)

[Департамент грошового обігу Національного

банку України (назва відділу)]

Акт №
про обстеження значно пошкоджених банкнот

“ ___ ” _____ 20__ року

1. Цей акт складено про те, що _____
(прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи

або найменування юридичної особи)
який(а) мешкає (перебуває) за адресою: _____

пред'явив(ла) до _____
[Департамент грошового обігу Національного банку України (назва відділу)]
значно пошкоджену банкноту (групу банкнот).

2. Характеристика банкноти (групи банкнот) на час пред'явлення: _____

(наявність відокремлених обвуглених частин банкнот і їх попелу,

інші відомості)

3. Банкноти в кількості _____ шт. на суму _____ (_____) грн,
(цифрами) (цифрами) (словами)
з яких платіжними є _____ шт. на суму _____ (_____) грн
(цифрами) (цифрами) (словами)
та обміняні в _____,
[Департамент грошового обігу Національного банку України (назва відділу)]

№ з/п	Номінал (грн)	Серійний номер
1	2	3

4. Банкноти, площа яких менша, ніж 55 % їх початкової площі:

№ з/п	Номінал (грн)	Серійний номер	Площа банкнот, що залишилася (%)
1	2	3	4

5. Додатки:

- 1) заява пред'явника банкнот;
- 2) ксерокопія (фотографія) значно пошкодженої банкноти (групи банкнот), пред'явленої до Національного банку;
- 3) пакет із залишками банкнот, які неможливо наклеїти;
- 4) опис банкнот;
- 5) копія акта про дослідження сумнівних банкнот (за наявності).

6. Члени комісії*:

_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(ініціали, прізвище)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(ініціали, прізвище)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(ініціали, прізвище)

*У складі комісії має бути не менше двох осіб.